

Diaarinumero (Vimana) D/17/2019

MAATALOUSLOMITUKSEN PÄÄTÖK- SENTEKOJÄRJESTELMÄ LOPPURAPORTTI

Julkaisupvm: 27.3.2019

Versio: 0.1

Tilaaaja: Sosiaali- ja terveysministeriö

Toimittaja: Vimana Oy

8.4.2019

SISÄLLYS

1.	TAUSTAA	3
2.	TAVOITELTUIEN LOPPUTULOSTEN JA RAJAUSTEN TOTEUTUMINEN	4
3.	HANKKEEN AIKATAULUN, TYÖMÄÄRIEN JA KUSTANNUSTEN SUUNNITELMA JA TOTEUTUMINEN	4
	3.1. Hankkeen kustannukset ja toteutuneet työmäärät	5
	3.2. Aikataulu	5
4.	PROJEKTIN HANKINNAT	7
5.	PROJEKTIORGANISAATIO	7
6.	RISKIENHALLINTA	8
7.	PROJEKTIN ARVIOINTIKRITEERIT JA SEURANTAINDIKAATTORIT	9
8.	SAADUT KOKEMUKSET JA OPIT SEKÄ JATKOTOIMET	9
9.	PROJEKTIN/HANKKEEN PÄÄTTÄMINEN JA ARKISTOINTI	10
10.	LIITTEET	10

Muutoshistoria

Versio	Pvm	Tila	Tekijä(t)	Huomautukset
0.1	27.3.2019	ensimmäinen versio	Päivi Onatsu	
0.2.	8.4.2019	lisäyksiä koko dokumenttiin	Päivi Onatsu	

1. Taustaa

Maatalouslomituksen viranomaistehtävät olivat siirtymässä maakuntien ja suunnitteilla olevan Valtion lupa- ja valvontaviraston (Luova) tehtäväksi Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta (Mela) ja kunnilta 1.1.2021. Muutokset edellyttäisivät mm. uuden tietojärjestelmän tekemistä sekä ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia.

Muutoksen toteuttamiseksi käynnistettiin esiselvitys, joka tehtiin vuoden 2018 aikana sosiaali- ja terveysministeriön (STM) toimesta. Selvityksessä käytettiin Goforea konsulttityössä. Selvityksestä valmistui loppuraportti, jonka tulokset ovat hankkeen käytävissä. Selvityksessä tunnistettiin pakolliset toiminnalliset ja ei – toiminnalliset vaatimukset tietojärjestelmälle. Selvityksessä esitetään, että **maatalouslomituksen päätöksentekoa** varten tehdään maakunnille yhteinen päätöksentekojärjestelmä, joka rakennetaan maakuntien yhteisen asianhallintajärjestelmän rinnalle.

Selvityksessä suositeltiin käynnistää maakuntavalmistelun, Luova-valmistelun ja Vimaan yhteistyössä tapahtuva jatkoprosessi sisältäen mm. lomituksen kokonaisprosessin ja viitteellisten arkkitehtuurikuvausten mallintamisen. STM tilasi Vimalta projektin toteutuksen.

Maatalouslomituksen päätöksentekojärjestelmä sisältää viranomaisen tehtäviin kuuluvat lomitustoiminnan osa-alueet, kuten:

- hakemusten vastaanoton, käsittelyn ja päätöksenteon
- eri päätöstyypit (lomitus, sijaisapu, lisävapaa, lisäapu, itsehankittu lomitus, korvauspäätös, maksatus, maksut ja takaisinperintä, oikaisuvaatimus)
- asiakkaan laskutuksen
- korvausten käsittelyn
- raportoinnin

Kunnilla ja lomitussyksiköillä on tällä hetkellä käytössään Melan omistuksessa oleva Lomitusnetti-tietojärjestelmä. Lomitusnetti sisältää kaikki lomitukseen tarvittavat toiminnot ja liittymät talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmiin. Lomitusnetti on tietojärjestelmänä elinkaarensa loppuvaiheessa.

Hankesuunnitelma:

<https://teams.microsoft.com/l/file/76D49E05-85A1-43DB-AF8E-7A1142EA2459?tenantId=3ffc6fe1-8628-425d-ad4b->

[939e95b2b2a9&fileType=docx&objectUrl=https://maakunnat.sharepoint.com/teams/Lomituksenjrstelmhanke/Jaetut/asiakirjat/General/Projektihallinta/Hankesuunnitelma_Vimana_STM_Lomitus_15022019.docx&baseUrl=https://maakunnat.sharepoint.com/teams/Lomituksenjrstelmhanke&serviceName=teams&threadId=19:063cefdce674989b281d3b95e652903@thread.skype&groupId=bb4a6b70-3946-4fa2-98d9-28e03c4fdf82](https://maakunnat.sharepoint.com/teams/Lomituksenjrstelmhanke/Jaetut/asiakirjat/General/Projektihallinta/Hankesuunnitelma_Vimana_STM_Lomitus_15022019.docx&baseUrl=https://maakunnat.sharepoint.com/teams/Lomituksenjrstelmhanke&serviceName=teams&threadId=19:063cefdce674989b281d3b95e652903@thread.skype&groupId=bb4a6b70-3946-4fa2-98d9-28e03c4fdf82)

2. Tavoiteltujen lopputulosten ja rajausten toteutuminen

Maatalouslomituksen päätöksenteon ICT-järjestelmähankkeessa määritellään, kilpailutetaan, hankitaan, toteutetaan ja käyttöön otetaan lomituksen päätöksentekojärjestelmä. Hankkeen lopputuloksena maakuntien käytössä on toimiva, moderni, helppokäyttöinen ja eri käyttöympäristöihin mukautuva (esim. mobiili) sähköinen päätöksentekojärjestelmä lomitustoiminnan päätöksentekoa varten. Järjestelmää tehdessä huomioidaan uudet lakimuutokset, maakuntaorganisointi sekä integraatiot ja rajapinnat päätöksentekojärjestelmää tukeviin järjestelmiin.

Hankkeen lopputuloksena järjestelmän käyttäjät on koulutettu ja ohjeistettu niin että maakunnissa lomitustoimintaa voidaan jatkaa uuden organisointimallin mukaisesti.

Tulosodotuksena on ICT-järjestelmäkokonaisuus, jossa asiakkailta on asiointipalvelussa mahdollisuus laittaa asiansa vireille ja viranomaisen pystyy tekemään päätökset, jotka koskevat maatalouslomituksen palveluita. Ratkaisun tavoitteena on, että maatalouslomituksen päätöksentekoko on sujuvaa ja palvelee asiakasta. Yhteinen järjestelmä tukee yhteisten toimintamallien käyttöönottoa.

Hanketta ei virallisesti aloitettu, ensimmäinen ohjausryhmän kokous oli suunnitteilla. Hankkeen valmistelemaa työtä tehtiin tammi-helmikuun 2019 ajan. Hankkeen työnä tehtiin hankesuunnitelma ja asiantuntijakilpailutus ja siihen liittyvät haastattelut. Projektiryhmän henkilöt olivat rekrytoitu, samoin johtoryhmän jäsenet. Työllä oli kaikki edellytykset käynnistyä täydessä mitassa. Sote- ja maakuntalakien valmistelun kaaduttua Suomen hallituksen eron vuoksi Maatalouslomituksen päätöksentekojärjestelmä-hankkeen työ keskeytyi 8.3.2019. Viman ja STM:n välinen sopimus allekirjoitettiin 22.1.2019. Sopimus irtisanottiin STM:n toimesta 28.3.2019.

3. Hankkeen aikataulun, työmäärien ja kustannusten suunnitelma ja toteutuminen

3.1. Hankkeen kustannukset ja toteutuneet työmäärät

Taulukot työmääristä ja kustannuksista

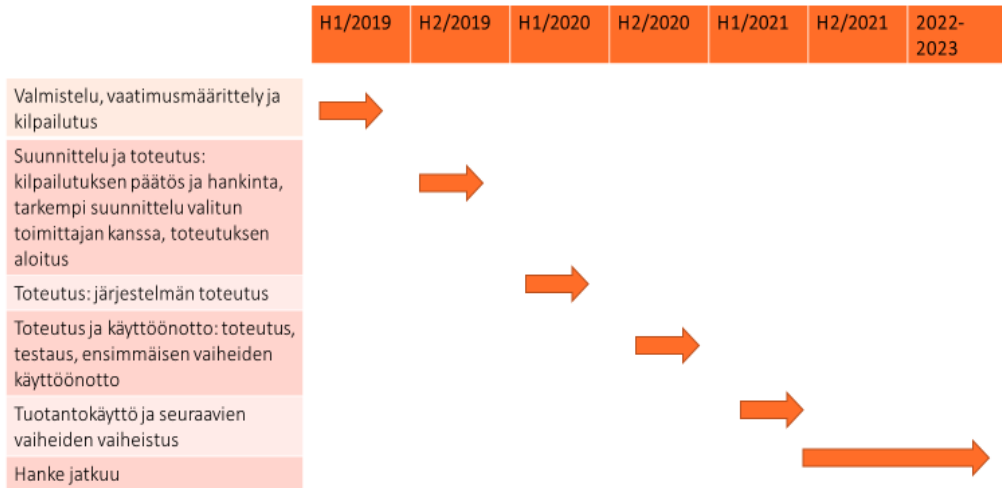
Vimanan henkilötyötunnit	01-03/2019	
	(h)	(€)
Projektipäällikkö (PO)	242,5	19 400 €
Hankinta- ja lakitiimi	14,5	1015 €
Lakiasiantuntijapalvelu	4	400 €
Yhteensä	261 h	20 815 €

Kuva 1. Hankkeen kustannukset 01-03/2019

3.2. Aikataulu

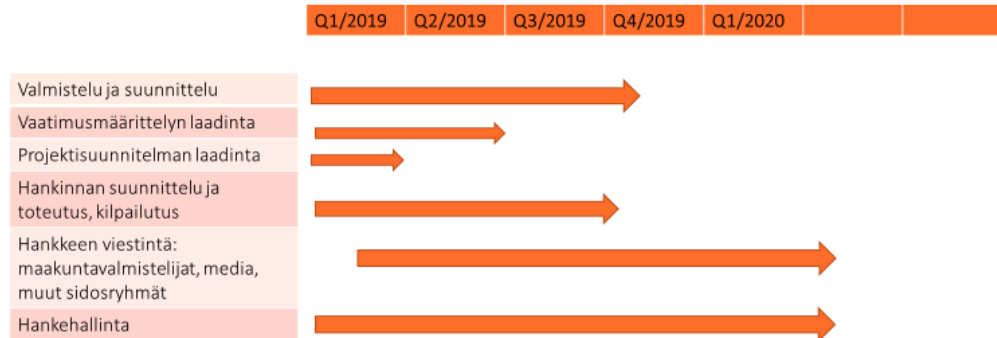
Ao. kuvissa on esitetty hankkeen karkea aikataulu ja kuluvan vuoden 2019 suunnitelma. Vuoden 2019 aikataulu toteutui suunnitellusti siihen asti kun hanketta tehtiin. Hankesuunnitelman ensimmäinen versio lähetettiin kommenteille STM: n 14.2.2019. Hankkeesta viestittiin Lomitushallinnon koulutus- ja verkostopäivillä 17.1.2019. Maakuntien ict- valmistelijoille pidettiin oma info 27.2.2019. Asiantuntijakilpailutus toteutettiin 25.1.2019- 8.3.2019. Kilpailutuksessa pidettiin haastattelut, tarjoajia oli kuusi toimittajaa. Tarjoajista yhdellä oli vahva julkishallinnon kokemus sekä kokemus vastaavanlaisen järjestelmän vaatimusmäärittelystä. Toimittajia infottiin muuttuneesta tilanteesta 18.3.2019. Vimana jorjyssa 25.3.2019 hankinta päätettiin keskeyttää ja asiasta viestittiin toimittajia 29.3.2019. Hankkeen loppuraportti kirjoitetaan 10.4.2019 Vimanan johtoryhmän käsittelyä varten. Vimana teki työtä hankkeelle 7.1.- 8.4.2019 välisen ajan.

HANKKEEN KARKEA AIKATAULU 2019-2023

Kuva 2. Karkea aikataulu

HANKKEEN KARKEA AIKATAULU H1- H2/2019

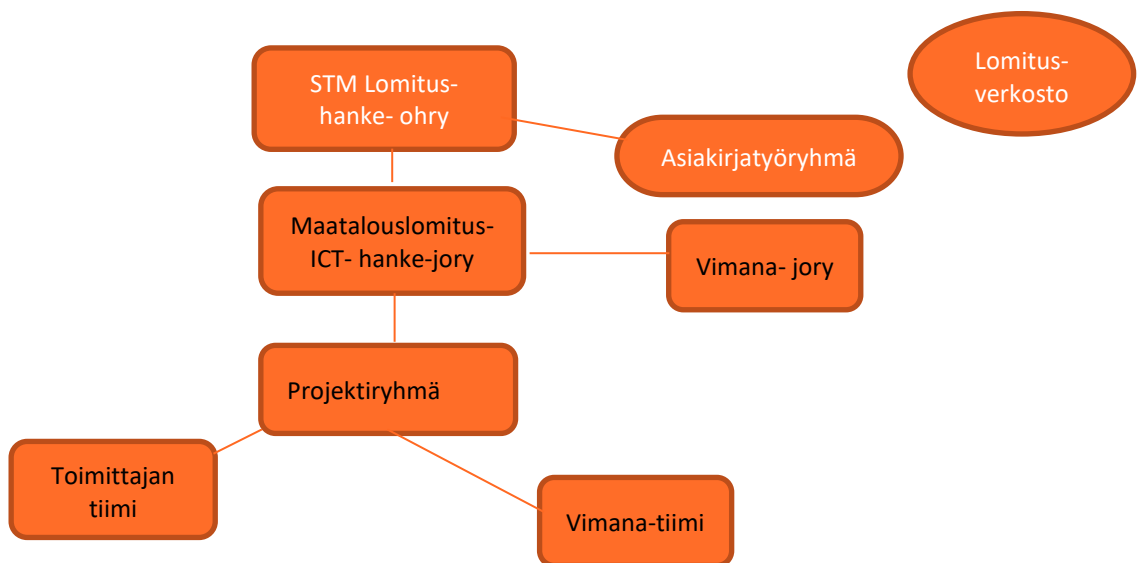
Kuva 3, vuoden 2019 aikataulu

Aikataulussa oli näkyvyys vain 2019 syksyyn, johon määrittelyn tekeminen tähtäsi. Tavoitteena oli laatia kilpailutusasiakirjat ja tehdä hankinta. Valitun toimittajan kanssa oltaisiin laadittu projektin aikataulu toteutusvaiheelle ja siitä eteenpäin. Hanke olisi pitänyt jakaa kolmeksi projektiksi (esiselvitys, määrittely, toteutus ja käyttöönotto). Esiselvityksen toteutti Gofore Oy.

4. Projektin hankinnat

Hankkeessa aloitettiin vaatimusmäärittelyasiantuntijakilpailutus, joka keskeytettiin koska hankkeen jatkumiselle ei ollut enää edellytyksiä.

5. Projektioorganisaatio

Hankkeen omistaja:

Sosiaali - ja terveysministeriö

Hankkeen johtoryhmä:

STM: Teija Inkilä, Mikko Rissanen, pj.

Vimana: Mari Fallström

Vimana: Päivi Onatsu, pp, siht.

Luova-valmistelu (ICT, Avit): Maria Siurua, Avi (tietoyksikön päällikkö), varalla Sari Björkbacka ja Jarkko Yliruka

Lomitusyksiköiden edustaja: (Sakari Eerolan kautta, nimeämättä)

Maakunta ict- edustaja: Arttu Salonen, Lapin maakunta (Markku Siivola varajäsen)

Projektipäällikkö: Päivi Onatsu, Vimana Oy

Projektiryhmä/-tiimi:

Marja Autio, Kurikka

Sakari Eerola, Lempäälä

Annika Eilmann, Pöytyä

Salla Heinonen Tohmajärvi

Pirjo Mäntynen Vehmaa

Arto Pulkkinen, Mikkel
Tuula-Anneli Siren, Päijät-Häme
Kaisa Tyrni, Hämeenlinna

Melan edustajia käytetään tarvittaessa
Toimittajan edustaja: vaatimusmäärittelykonsultti
Vimana-tiimi: hankinta, arkkitehtuuri jne.

Kilpailutuksen jälkeen:

Toimittajan projektipäällikkö:
Toimittajan projektiryhmä:
Projektin sidosryhmät:

Projektiorganisaatio nimettiin ja resursointi sovittiin. Projektin ryhmät eivät kokoontuneet esitetyissä kokoonpanoissa kertaakaan. STM: n Lomitus- hankkeen ohry kokoontui kerran 28.1.2019, jossa hankkeen tilanne käsiteltiin.

6. Riskienhallinta

Riskianalyysi jäi STM: n kanssa kesken ja sitä ei tehty loppuun ennen hankkeen päättymistä.
Hankkeella oli näkyvyys syksyyn 2019 saakka ja sitä vasten Vimanalla tehtiin seuraava riskianalyysi: Tilanne on peilattu sitä vasten, että järjestelmän käyttöönotto olisi ollut vuoden 2021 alussa.

Riskin kuvaus	Todennäköisyys	Vaikutus	Kriittisyys	Toimenpiteet
Asiakkaan aikataulu on liian tiukka järjestelmän hankinnalle	1	2	2	1. Hankinnan käynnistäminen mahdollisimman nopeasti 2. Määrittelyjen tarkentaminen STM työpajoissa makujen kanssa 3. Vimanan PP aloitus mahdollisimman nopeasti
Vimanan projektiresurssien aloitus myöhästyy	2	3	6	1. Rekryprosessin kiirehtiminen 2. Tilapäisten resurssien käyttö mahdollisuuksien mukaan
Maakuntien lomituksen järjestelyn järjestelmien integraatiot monimutkaisia	2	3	6	1. maakuntien järjestelmien tunnistaminen 2. integrointien standardointi
Maakuntien lomituksen järjestelyn järjestelmien toteuttamista vaaditaan Vimalta	1	3	3	1. Maakuntien tilannekuvan parempi ymmärtäminen 2. järjestelmien ja palveluiden hankinnassa avustaminen

--	--	--	--	--

7. Projektin arviointikriteerit ja seurantaindikaattorit

Näitä ei ehditty määrittellä yhdessä STM: n kanssa.

8. Saadut kokemukset ja opit sekä jatkotoimet

Hanketta ei ehditty virallisesti aloittamaan ohjausryhmässä. STM: llä ja Vimanalla oli toimeksiantosopimus kuitenkin voimassa. Hankkeen työtä tehtiin parin kuukauden verran. Vimana keräsi esiselvitysmateriaalia Goforen vetämistä työpajoista ja laati hankesuunnitelman. Lisäksi ehdittiin aloittaa asiantuntijakilpailutus.

Hankkeella oli hyvät edellytykset alkaa ja jatkua, henkilöresursointi oli hyvin määritelty ja tarvittavien asiantuntijoiden kanssa olisi päästy hyvin etenemään.

Työn kokonaisuus oli arvioitu hankkeeksi. Työn olisi voinut jakaa kolmeen alaprojektiin: määrittely/hankinta, toteutus ja käyttöönotto- /-t. Jokainen kokonaisuus olisi arvioitu erikseen: kustannukset, riskit ja aikataulu.

Selkeät vastuut maakuntien ja STM:n/omistajatahon kanssa pitäisi määrittellä tarkemmin.

Esim. rahoituksesta oli mietitty, että hankkeen rahoitus olisi tullut kahtena ensimmäisenä vuotena STM: n digimuutosrahoituksesta ja jatkossa rahoitus olisi tullut maakunnilta, mutta ei oltu tarkkaan sovittu miten työtä olisi jatkettu.

Jatkoa varten integrointia vaativat liittymät pitäisi kartoittaa jo heti alussa tarkkaan ja vaadittu maakuntia linjaamaan esim. millä talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmällä olisi jatkettu. Tämä olisi auttanut vaatimusmäärittelyn tekemisessä paljon.

Maakuntien lomituksen tarjoamisen järjestelmät oli epäselvä kokonaisuus tässä vaiheessa hanketta. Tämä olisi pitänyt olla tarkemmin selvillä, jotta jokaisella maakunnalla olisi ollut yhtäläiset mahdollisuudet ottaa päätöksentekojärjestelmä aikanaan käyttöön.

Maakuntien valmius ottaa uusi järjestelmä käyttöön vaihteli suuresti, tähän olisi pitänyt paneutua tarkasti käyttöönottoprojektissa, joka olisi pitänyt olla maakuntakohtainen ja aloittaa hyvissä ajoin maakunnan toimesta ennen h-hetkeä.

Riippuvuudet Vimanan muihin käynnissä oleviin projekteihin tulisi näkyä selkeästi aikataulussa.

Hankkeelle oli laadittu Vimanan toimesta viestintäsuunnitelma, tämä olisi hyvä synkronoida STM: n viestinnän kanssa, jotta ulkoinen tiedottaminen olisi yhteneväistä.

Maakuntien edustajilta tuli toive, että hankkeen materiaali olisi luettavissa Vimanan Lomituksen Teams- kanavalla.

9. Projektin/hankkeen päättäminen ja arkistointi

Hanke päättyi Vimanasta riippumattomista syistä. STM irtisanoi toimeksiantospimuksen 29.3.2019. Hankkeesta laaditaan loppuraportti mahdollista jatkoa varten ja tallennetaan esiselvitys- ja muu hankkeen materiaali Vimanalla Teamsiin sekä asianhallintajärjestelmä Twebiin.

10. Liitteet

Liite 1 Hankesuunnitelma (linkki kappaleessa 1)

Liite 2 Viestintäsuunnitelma https://teams.microsoft.com/l/file/8D4363B5-1095-46F8-B14E-8AD3A83FD425?tenantId=3ffc6fe1-8628-425d-ad4b-939e95b2b2a9&fileType=docx&objectUrl=https%3A%2F%2Fmaakunnat.sharepoint.com%2Fteams%2FLomituksenjries-telmhanke%2FJaetut%20asiakirjat%2FGeneral%2FProjektihallinta%2FLomitus%20%20Projektin%20viestint%C3%A4suunnitelma_12022019.docx&baseUrl=https%3A%2F%2Fmaakunnat.sharepoint.com%2Fteams%2FLomituksenjrstelmhanke&serviceName=teams&threadId=19:063cefdce674989b281d3b95e652903@thread.skype&groupId=bb4a6b70-3946-4fa2-98d9-28e03c4fdf82

Liite 3 Gofore: esiselvitysmateriaali

<https://teams.microsoft.com/#/files/Yleinen?threadId=19%3A063cefdce674989b281d3b95e652903%40thread.skype&ctx=channel&context=Gofore%2520esiselvitysmateriaali>